

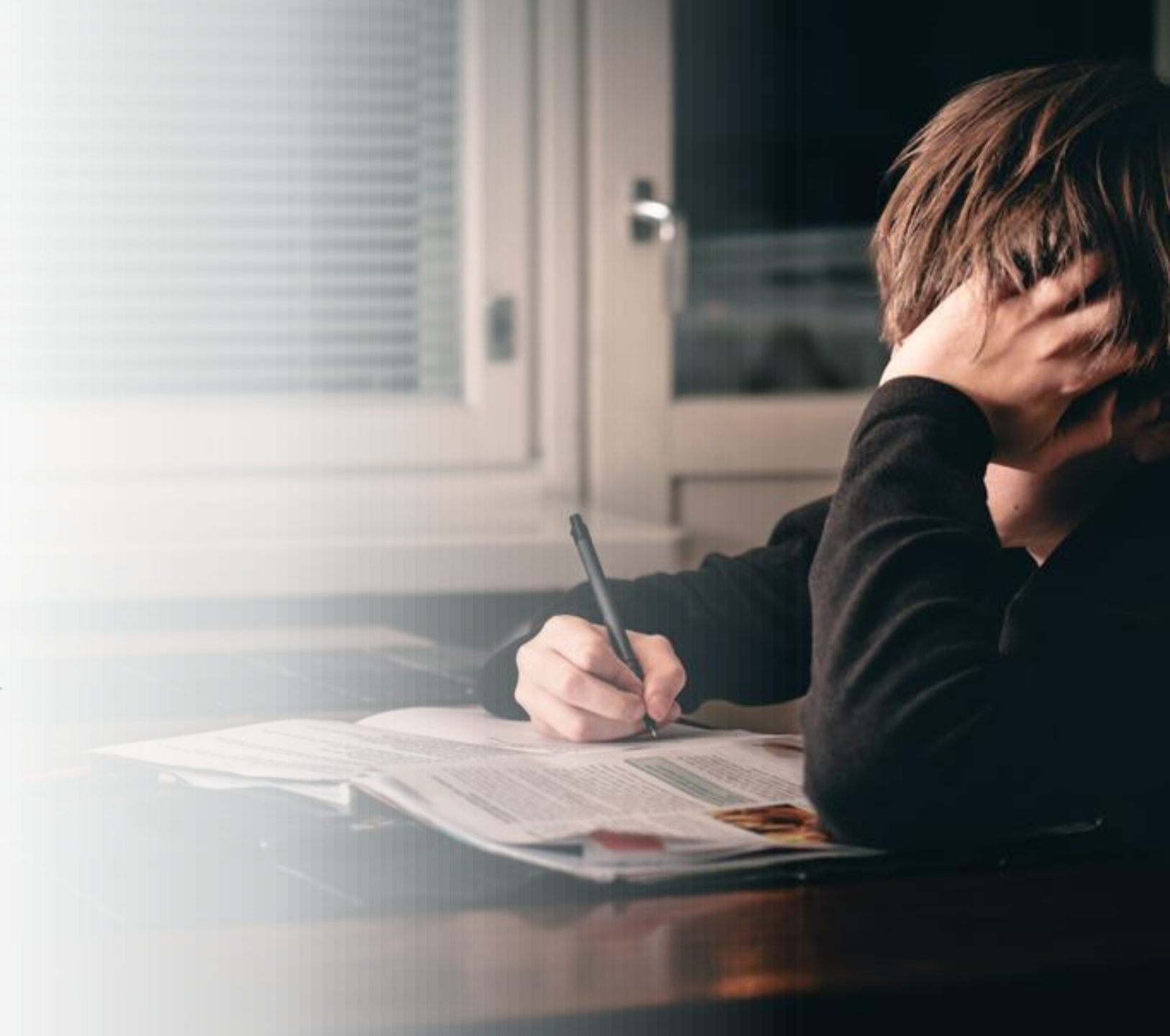
Hur kan ett relationsperspektiv tillämpas i förebyggande arbete i skolan?

Harry Lunabba

Universitetslektor/ Universitetsforskare

Politics doktor/ Docent

harry.lunabba@helsinki.fi

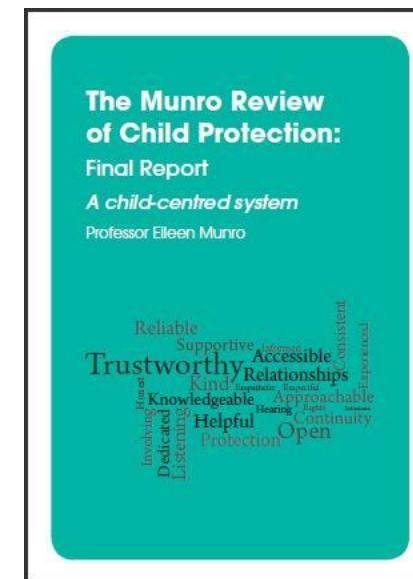
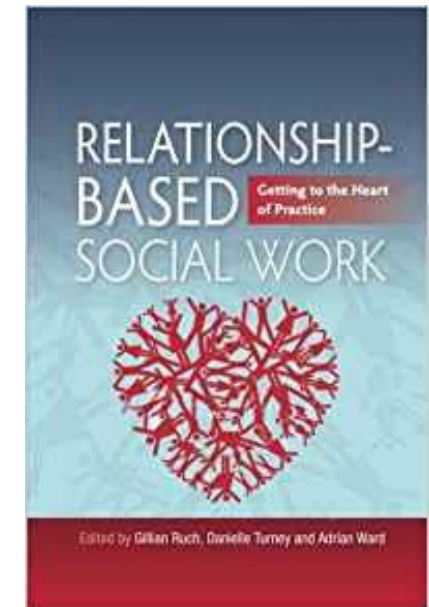

Min bakgrund gällande relationsbaserat arbete

- Lunabba, H. T. (2013). *När vuxna möter pojkar i skolan - insyn, inflytande och sociala relationer*. Finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området.
- Lunabba, H. T. (2015). Recognizing boys from a relational and emotional perspective. In C. Hällgren, E. Dunkels, & G.-M. Frånberg (Eds.), *Invisible boy: The making of contemporary masculinities* (pp. 69-78). Umeå University, Department of Applied Educational Science.
- Lunabba, H. T. (2016). Exploring relationships through ethnography: A research study of boys in school. In G. Ruch, & I. Julkunen (Eds.), *Relationship-Based Research in Social Work: Understanding Practice-Near Research* (pp. 89-105). Jessica Kingsley Publishers. <http://ebookcentral.proquest.com/lib/helsinki-ebooks/detail.action?docID=4388220>
- Lunabba, H.T (In progress) Understanding professional encounters? A critical realistic view on social work practice.
- THL (2017) Kohti suomalaista systeemistä lastensuojelun toimintamallia: Keskeisiä periaatteita ja reunaehdoja
- **CHILD-SOCNET** projektet (2024–2026) Nätverksanalys av barnskyddsocialt arbete

Relationship-based social work?

- Epstein, I., Julkunen, I., & Ruch, G. (2016). *Relationship-based research in social work : understanding practice research / edited by Gillian Ruch and Ilse Julkunen ; foreword by Irwin Epstein*. Jessica Kingsley Publishers.
- Ruch, G., Turney, D., & Ward, A. (2010). *Relationship-based social work : getting to the heart of practice / edited by Gillian Ruch, Danielle Turney and Adrian Ward*. Jessica Kingsley.
- Munro, E. (2011). *The Munro review of child protection: Final report, a child-centred system* (Vol. 8062). The Stationery Office.

“This is my third and final report in which I set out recommendations that I believe will, taken together, help to reform the child protection system **from being over-bureaucratished** and concerned with compliance to one that keeps a focus on children, checking whether they are being effectively helped, and adapting when problems are identified.” – Eileen Munro –

Munro, E. (2011). *The Munro review of child protection: Final report, a child-centred system* (Vol. 8062). The Stationery Office.

“Reviews of cases in which children have died invariably contain scenes where professionals were in the presence of abused children, most often in their home, but the **workers did not get close enough to them to discover the abuse.** “ – Harry Ferguson –

Ferguson, H. (2009) ‘Performing child protection: Home visiting, movement and the struggle to reach the abused child’, *Child and Family Social Work*, 14(4), pp. 471–80.

Relationsteori

- Relationer är en omständighet för och ett resultat av socialt handlande (Bhaskar, R. (1986). *Scientific realism and human emancipation* / Roy Bhaskar. Verso.)
- Relationer kan bara förändras genom sociala aktiviteter (Archer, M. S. (1995). *Realist social theory: the morphogenetic approach* / Margaret S. Archer. Cambridge University Press.)
- Relationer kan gestaltas som ett elastiskt social band som kan vara för lösa eller för spända; trygga relationer är varken det ena eller det andra (Scheff, T. J. (1997). *Emotions, the social bond, and human reality: part/whole analysis* / Thomas J. Scheff. Cambridge University Press.)
- Emotionella energier förekommer och de beskriver tillståndet i en given relation (Collins, R. (2004). *Interaction Ritual Chains* / Randall Collins. (Course Book). Princeton University Press. <https://doi.org/10.1515/9781400851744>)

Tre teser om relationers betydelse för förebyggande arbete (Lunabba 2013; 2016)

1. Relationer förebygger tidig insyn
 2. Relationer förebygger meningsfullt inflytande
 3. Trygga relationer är en förutsättning för meningsfulla sociala aktiviteter
-

INSYN

- *Harry: Är det någonting som man måste ta aktivt hänsyn till som gymnastiklärare?*
- *Thomas: Egentligen jo. Att jag vet fall var det är helt klart det här att pojkar vill inte komma och simma för att de skäms för sin kropp. Och det där, jag förstår dem nog bra. Jag förstår att det är så. Och int, de kan ju vara traumatiserande om jag skulle bara tvinga dem. Jag tycker inte jag har rätt att tvinga dem och simma. De får gärna vara med, men om det är så att man vet att de har det på det viset så då låter jag dom gärna vara för sig själva. De behöver inte delta som i...*
- *Harry: Är det något som man täcks ta i diskussion med pojkar? Kan du komma med den här reflektionen...*
- *Thomas: Jag kan inte säga åt dem att jag vet att du skäms över din kropp, du behöver inte simma. Men att säga så här att kommer du och simma så behöver du inte som vara med och spela eller du behöver.. om du vill så får du nog. Jag skulle vara glad om du kommer och simma så du får göra då lite helt ett eget program. Du får göra, du får simma eller du får göra, spela någonting, men det är helt enligt dina villkor.*
- *Tina: Jag vet inte om ni märkte det, men jag har ju, jag har en elev på bana åtta.*

INFLYTANDE

- *Thomas (gymnastiklärare): Då har man lyckats bra när det är så där att man kan vara avslappnad och vara så där att vara hygglig mot elever och så här. Men sen när de börjar och blir för högljudda och lite för stökiga, så om man då säger till så där som, att hej nu skärper vi oss lite, utan att man behöver att man själv behöver bli någo rabiatt eller något. Att man kan lugnt säga något att hej, nu skärper vi oss. Och då fattar de att nu menar han allvar och nu lugnar man ner sig.*

Hur operationalisera ett relationsperspektiv i skolan?

1. Utmana traditionella perspektiv på professionalitet

- Idén om professionell distans
- Nedvärderingen och -prioriteringen av emotioner

2. Betona vikten av

- Närhet
- Att använda emotioner som ett informativt verktyg

3. Prioritera relationsuppbyggande verksamheter i skolan på alla nivåer

1. I fråga om individuella relationer mellan barn och vuxna i skolan samt i fråga om barnens egna kollektiv
 2. Inom kollegiet
 3. Mellan relevanta samarbetsenheter
-

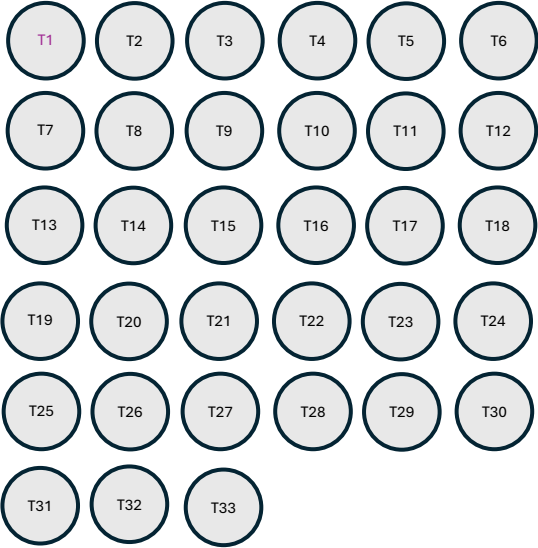
4. Upprätthåll systematisk relationsmonitorering?

- Uppmuntra och tillåt skolkollektivet att prata och uppmärksamma känslor i arbete
- Återkommande bedömning av relationstillstånd (t.ex. med hjälp av emotionskortor)
- Mobilisera åtgärder då relationen är ostämd och inte först då problematiken har etablerats.

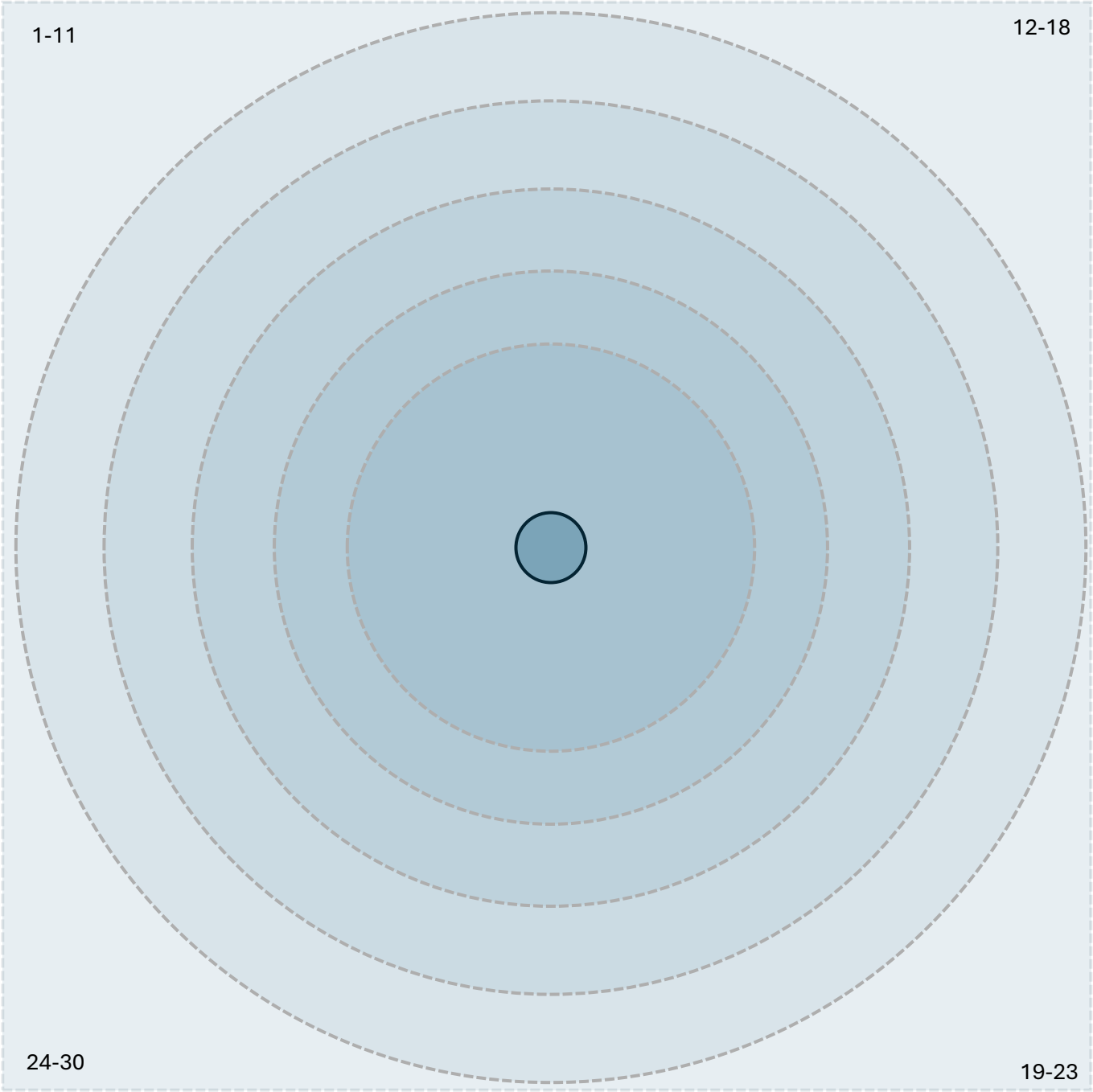
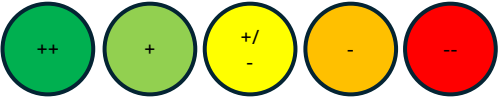
Placera parten på sådant avstånd
som på bästa sätt beskriver
närheten i relationen

Färgen beskriver relationens
emotionella energi

Med hjälp av pilarna kan du
beskriva riktning på växelverkan

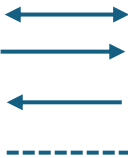
EMOOTIO

Parter (t.ex. Elever/ T kommer från fin. taho)

- T1
- T2
- T3
- T4
- T5
- T6
- T7
- T8
- T9
- T10
- T11
- T12
- T13
- T14
- T15
- T16
- T17
- T18
- T19
- T20
- T21
- T22
- T23
- T24
- T25
- T26
- T28
- T29
- T30

Växelverkan:
Ömsesidig:
Ensidig in:
Ensidig ut:
Konflikt:

Vad är en god relation?

Element i goda relationer

- Densitet
- Förtroende
- Makt
- Insyn
- Inflytande
- Emotioner
- Ömsesidighet

Hur det operationaliseras

- Genom regelbunden kontakt
- Genom välvilja
- Genom påverkningssmöggheter
- Att man känner *till*
- Att man har betydelse
- Att man känner *för*
- Det finns en balans

- *“Sociala band som inte byggs upp, vårdas eller korrigeras – är skadade.”
(Scheff, Thomas J. 1997)*

Tack!

Harry Lunabba

University researcher/

PhD. Doctor in social work

Docent in social policy

[+358504160390](tel:+358504160390), [+358294140321](tel:+358294140321)

harry.lunabba@helsinki.fi

University of Helsinki

PB 54 (Unioninkatu 37)

00014

Finland

